

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

DOM
2020-02-06
Stockholm

Mål nr
P 6691-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-06-29 i mål nr P 1315-17,
se bilaga A

PARTER

Klagande

1. LF

Ombud: LeF

2. CH

3. CL

4. EL

5. FN

6. HO

7. MP

8. Samfällighetsföreningen, c/o MP

9. CS

10. MT

11. OT

12. ÅT

Motparter

1. Staffanstorps kommun

Ombud: Advokatfirman Lindahl KB

2. HSB Bostadsrättsförening Centrumgården i Hjärup, 716439-5399

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

3. JM AB, 556045-2103

4. Skanska Mark- och Exploatering Nya Hem AB, 556113-1003

5. Stigborg Förvaltning AB, 556657-5170

SAKEN

Detaljplan för del av fastigheten XX m.fl. Åttevägen i Staffanstorps kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Kommunfullmäktiges i Staffanstorps kommun beslut den 25 april 2016, dnr 2016-KS-115, § 55, att anta detaljplan för del av fastigheten XX m.fl., Åttevägen i Staffanstorps kommun.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

LF, CH, CL, EL, FN, HO, MP, **Samfällighetsföreningen Trädgårdsmästaren**, CS, MT, OT och ÅT (LF m.fl.) har i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva detaljplanen och i andra hand att målet ska återförvisas till mark- och miljödomstolen. I sista hand, om domstolen finner att detaljplanen inte ska upphävas eller återförvisas, har LF m.fl. yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska föreskriva villkor om ekologisk kompensation.

Staffanstorps kommun har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

HSB Bostadsrättsförening Centrumgården i Hjärup (i egenskap av fastighetsägare inom planområdet), **JM AB**, **Skanska Mark- och Exploatering Nya Hem AB** och **Stigborg Förvaltning AB** (i egenskap av exploatörer) har beretts tillfälle att yttra sig men har inte avhört.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

LF m.fl. har anfört huvudsakligen följande: Inom planområdet finns en pilevall samt fyra alléer som är biotopskyddsområden. Avseende allén längs Åttevägen är denna inte i omedelbar anslutning till bebyggelse och det finns ingen risk att träden skadar befintliga byggnader eller inskränker möjligheterna att använda byggnaderna för avsedda ändamål. Det av kommunen åberopade yttrandet gör det inte sannolikt att dispens från biotopskyddet kommer att ges. Det vore rättsosäkert om kommunen kunde producera en trädutredning sex år efter att planarbetet inletts och om denna utredning skulle ligga till grund för bedömningen av detaljplanen.

Kommunen har anfört i huvudsak följande:

Majoriteten av träden som finns inom planområdet har planterats som läträd för bl.a. idrottsplatsområdet och planteringar. Planområdet kan svårligen förtätas om träden ska

bevaras och det har inte bedömts aktuellt att istället ta i anspråk värdefull jordbruksmark i närområdet. Av plankartan framgår kommunens avsikt att behålla pilarna i det sydöstra hörnet av planområdet. Det kan vidare ifrågasättas om träden i anslutning till parkeringen eller till gång- och cykelvägarna kan anses ligga intill en väg på det sätt som krävs för att utgöra biotopskyddade alléer. Länsstyrelsen, som bevakar miljöskyddsintresset i detta avseende, har inte gjort någon annan bedömning än kommunen i fråga om bevarandet av träden. Att senare praxis från Mark- och miljööverdomstolen utvidgat vad som kan omfattas av det generella biotopskyddet bör inte kunna ligga till grund för ett upphävande av en detaljplan som antogs innan denna praxis fanns. Kommunens beslut kan inte anses ha grundats på en vid tidpunkten felaktig avvägning av intressena i ärendet eller på en formell felaktighet.

Kommunen har låtit genomföra en utredning av träden inom planområdet och har beslutat att ansöka om dispens från biotopskyddet hos länsstyrelsen för att ta ner och i vissa fall flytta träd inom planområdet.

Bevarandet av naturvärden och bostadsbehovet behöver inte utgöra motstående intressen och detaljplanen bör inte upphävas endast på den grunden att frågan om dispens från biotopskyddet ännu inte har prövats, särskilt med hänsyn till att det är sannolikt att kommunen erhåller dispens för att ta ned träden inom planområdet. Då sannolikheten är stor för att dispens beviljas föreligger inget hinder mot att domstolen fastställer detaljplanen.

Kommunen har till stöd för sin talan åberopat ett yttrande av hortonomen och fil.mag. i biologi Birger Ekenstierna.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Den första frågan som Mark- och miljööverdomstolen prövar är om det finns alléer inom planområdet som omfattas av reglerna om generella biotopskyddsområden.

Som mark- och miljödomstolen konstaterat motsvarar träden i planområdets östra del, längs Åttevägen, definitionen av en allé. En sådan allé utgör dock enligt 8 §

förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. inte ett biotopskyddsområde om den är belägen i omedelbar anslutning till bebyggelse. Avgörande för om allén anses ligga i omedelbar anslutning till bebyggelse är huruvida träden bedöms negativt påverka den befintliga bebyggelsen eller annars utgör ett hinder mot ett fortsatt ändamålsenligt utnyttjande av denna (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 15 december 2017 i mål nr M 7363-17).

Allén består av ett stort antal träd som avgränsar den nuvarande idrottsplatsen från Åttevägen och bostadsområdet öster om denna väg. Vissa av alléträden står endast ett fåtal meter från bebyggelsen på andra sidan vägen. Flera träd står dock på ett betydligt större avstånd från bebyggelsen. Det har inte heller framkommit att allén till någon del negativt påverkar den befintliga bebyggelsen eller utgör ett hinder mot ett ändamålsenligt utnyttjande av denna. Vad som framkommit i det av kommunen åberopade yttrandet om att de befintliga popplarnas rotsystem kan försvåra en utveckling av områdets vatten- och avloppssystem föranleder inte domstolen att göra en annan bedömning. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar därmed att i vart fall allén längs Åttevägen utgör ett generellt biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § första stycket 1 miljöbalken.

Inom biotopskyddsområden får inte verksamheter bedrivas eller åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön, utan att dispens för detta meddelats, se 7 kap. 11 § andra stycket miljöbalken. Kommunen har uppgett att en ansökan om dispens för att ta ner respektive flytta vissa träd inom planområdet ska ges in till länsstyrelsen. Vilka träd som ska omfattas av kommunens ansökan har inte framgått. Frågan är under dessa förhållanden om biotopskyddsområdet utgjort ett hinder mot planens antagande.

Det finns inte något formellt krav på att behövliga dispenser enligt biotopskyddsbestämmelserna ska finnas innan en detaljplan antas. Däremot förutsätter ett effektivt förfarande i situationer som rör särskilda skydds- eller bevarandeområden att underlaget i planärendet på ett fullgott sätt belyser dessa frågor. Om frågan om dispens enligt 7 kap. 11 § andra stycket miljöbalken tas upp först sedan övriga prövningar slutförts finns en risk att någon verklig prövning i dessa delar inte kommer till stånd (jfr RÅ 2005 ref. 44 och Mark- och miljööverdomstolens domar den 17

december 2012 i mål nr P 1440-12 och den 17 oktober 2017 i mål nr P 2285-17).
Alléträdens biotopvärde har inte behandlats av kommunen i planhandlingarna.

Som en allmän princip gäller att en detaljplan måste fungera självständigt på ett sådant sätt att det ska framgå av planen att de olika behov som den genererar kan lösas och genomföras (jfr Mark- och miljööverdomstolens domar den 25 maj 2016 i mål nr P 4534-15 och den 5 december 2013 i mål nr P 1584-13). Avsaknaden av en dispens från biotopskyddsbestämmelserna får betydelse för bedömningen av möjligheten att genomföra detaljplanen. Avgörande för planens självständighet och funktion är i denna situation huruvida det gjorts sannolikt att en dispens kan fås (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 17 oktober 2017 i mål nr P 2285-17).

Av yttrandet som kommunen åberopat framgår att det bedöms som sannolikt att länsstyrelsen beviljar dispens för att avverka de 100 berörda träden inom planområdet. Vidare framgår av yttrandet att träden inte utgörs av ädellövträd samt att 60 av de undersökta träden har nedsatt kondition och att dessa träd har en återstående livslängd på 5–30 år. Mark- och miljööverdomstolen finner att yttrandet, som är översiktligt till sin natur, inte med säkerhet kan läggas till grund för bedömningen av biotopvärdet hos alléträden. Att träden inom området inte är ädellövträd behöver inte heller innebära att biotopvärdet sannolikt är lågt. Yttrandet kan således vid en samlad bedömning inte göra det sannolikt att en dispens kan erhållas. Det förhållandet att något mer än hälften av den totala mängden träd bedöms ha en begränsad livslängd påverkar inte denna bedömning, framför allt då den återstående livslängden för vissa av träden är förhållandevis lång.

Detaljplanen kan alltså inte anses fungera självständigt och kommunfullmäktiges beslut att anta planen ska därför upphävas. Vad kommunen anfört om att senare praxis från Mark- och miljööverdomstolen utvidgat området för vad som kan omfattas av det generella biotopskyddet föranleder ingen annan bedömning.

Vid denna utgång prövar Mark- och miljööverdomstolen inte övriga invändningar som klagandena framställt. Det finns inte heller anledning för domstolen att ta ställning till om det finns andra biotopskyddsområden inom planområdet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Johan Svensson, referent, tekniska råden Mikael Schultz och Karina Liljeroos samt hovrättsrådet Christina Ericson.

Föredragande har varit Filip Fava.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:3

DOM
2018-06-29
meddelad i
Växjö

Mål nr P 1315-17

PARTER

Klagande

1. BF

2. IF

3. AF

4. LeF

5. LF

6. AG

7. CH

8. HL

9. CL

10. EL

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-253 46	måndag – fredag 08:00–16:00

11. FN

12. HO

13. EP

14. MP

15. Samfällighetsföreningen Trädgårdsmästaren

16. CS

17. MT

18. OT

19. ÅT

Motpart
Staffanstorps kommun

Ombud: Advokatfirman Lindahl KB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut från den 16 februari 2017, dnr 403-15460-16, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för del av fastigheten XX m.fl., Staffanstorps kommun

---

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avskriver överklagandet av EP.
  2. Mark- och miljödomstolen avvisar överklagandet från IF.
  3. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena från AG, LeF, AF, BF samt HL gällande deras rätt att överklaga kommunens beslut.
  4. Mark- och miljödomstolen avvisar yrkandet om en straffavgift för fällda träd utan tillstånd.
  5. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena i övrigt.
-

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Staffanstorps kommun (kommunen) beslutade den 25 april 2016 att anta detaljplan för del av fastigheten XX m.fl. Beslutet överklagades av AG, DB, GS, EP, EL, CL, ES, FD, FF, MF, HL, HO, CS, IT, ÅT, BF, JL, AL, JW, JoW, JK, PM, YL, KL, AF, LeF, LF, FN, MJ, MP, CH, MP, MR, MT, OT, PL,

SL, Samfällighetsföreningen Trädgårdsmästaren och TB till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen), som den 16 februari 2017 beslutade att avvisa överklagandena från AG, DB, GS, ES, FD, FF, MF, BF, JW, JoW, JK, PM, YL, KL, AF, LeF, MJ, MP, MR, PL, SL och TB, avvisa överklagandet från HL i den mån det rör andra invändningar än att beslutet inte tillkommit i laga ordning samt avslå övriga överklaganden.

BF, IF, AF, LeF, LF, AG, CH, HL, CL, EL, FN, HO, EP, MP, CS, MT, ÅT och OT (BF m.fl.) samt Samfällighetsföreningen Trädgårdsmästaren (föreningen) har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

Länsstyrelsen har den 11 maj 2016 beslutat att inte överpröva detaljplanen enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900), jfr 12 kap. 1 § plan- och bygglagen (1987:10).

Mark- och miljödomstolen beslutade i målet den 27 mars 2018 att avslå yrkanden från ett flertal av de klagande om att ogiltigförklara ett yttrande av kommunen ingivet genom ombud den 2 februari 2018.

YRKANDEN M.M.

BF m.fl. yrkar i likalydande överklagandeskrifter i första hand att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver kommunens beslut att anta aktuell detaljplan, alternativt, i andra hand, återförvisar målet till länsstyrelsen för ny handläggning. Därtill yrkar de att domstolen beslutar om en s.k. ”Lex Staffanstorps” á 5 år (EL) respektive 10 år (övriga).

EP har överklagat länsstyrelsens beslut men har sedermera informerat att hon avflyttat från området och att hon därmed inte kommer yttra sig vidare i målet. Hennes överklagande överensstämmer i huvudsak med vad som framgår av det som **BF m.fl.** anfört.

AG, LeF, AF, BF, IF samt HL yrkar för egen del även att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut att avvisa deras överklaganden.

Samfällighetsföreningen Trädgårdsmästaren (föreningen) att mark- och miljödomstolen dels med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver kommunens beslut att anta aktuell detaljplan, dels upphäver gällande översiktsplan för Staffanstorps kommun.

Kommunen motsätter sig en ändring av länsstyrelsens beslut att avslå respektive avvisa inkomna överklaganden.

Kommunen yrkar att utöver de överklaganden som avvisats av länsstyrelsen ska mark- och miljödomstolen även avvisa överklagandena från BF, IF, AF, LF och LF, AG, CH, HL, FN, MP, Samfällighetsföreningen Trädgårdsmästaren och ÅT. I andra hand yrkar kommunen att nu angivna överklagandena ska avslås.

ANFÖRANDE AV GRUNDER

BF m.fl. anför i huvudsak följande till stöd för sina yrkanden.

Om kommunen avser att driva ärendet vidare önskar de att alla som tidigare har skickat in synpunkter och de som länsstyrelsen har beslutet att ge besvärsmått ska få en personlig kallelse till ett nytt samråd. De vill att kommunen får krav på sig att göra en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för vilken en konsultfirma ska säkerställa en neutral hantering. Kommunen slog fast år 2001 att Hjärup skulle bli ”Den gröna byn”. Detta försvinner allteftersom kommunen går vidare med detaljplan efter detaljplan för Hjärup och medför en förändrad karaktär från ”Den gröna byn” till en liten stad, med höghus, asfalt och grönytor som försvinner.

Åttevägen är en central plats i Hjärup placerad mellan två skolor med närhet till en helt ny skola. Området används för idrottslektioner och aktivitetsyta under rasterna för skolbarnen. Skulle detta område försvinna saknas all möjlighet att kunna genomföra idrottslektioner och följa läroplanen för dessa skolor. Aktivitetsytan och det gröna lummiga området runt Hjärup skola och Hjärupslundsskolan försvinner och miljön runt dessa skolor försämras avsevärt. I byar i Skåne av samma storlek som Hjärup finns en tradition av att i mitten av byn ha en idrottsplats med skola i närheten. Bykänslan försvinner till förmån för bostäder och gator.

Hjärup är sedan byn planerades utbyggd med ett gatunät som innebär att det inte finns genomfartsvägar genom byn. Detta uppmanar till gång och cykeltrafik. I

centrum har det alltid funnits skolor/förskolor och idrottsplats. Tanken är att barn ska kunna transportera sig själva utan risk för att möte mycket biltrafik. Detta kommer försvinna om detaljplanen går igenom.

Grusplanen tillsammans med gräsplanen och pulkabacksområdet hade kunnat bli en lek och fritidsoas för Hjärupsborna. En fortsättning av det stråk med fotbollsplaner och park in mot Hjärups skola. Det är mycket som hade kunnat få plats på området som hade skapat liv och rörelse i området även skoltid. Åttevägen bör bevaras som en grönyta mellan skolorna som öppnas upp för allmänheten för att skapa en bykänsla istället för en stadskänsla.

Kommunen har till länsstyrelsen hävdad att en kallelse till samrådet gjordes både på hemsida, tidningar och på bibliotek. Det gjordes dessutom ingen kallelse till samrådet på hemsidan. Det var först efter påpekande om att fel datum angivits som en rättad kallelse lades ut på hemsidan. För att kunna se den rättade kallelsen krävdes det en hel del eget sökande för att hitta den. Det gjordes ingen rättelse via tidning eller annan utplacering. Länsstyrelsen har angett att kungörelsen innehöll fel men att rätt veckodag lätt kunnat inhämtats i samband med den felaktiga tidpunkten. Detta kan dock inte anses vara rättsmässigt korrekt. Det går inte att anta att de personer som eventuellt förleddes, inhämtade denna information då denna information varit dold på kommunens hemsida. Det går inte heller att anta att dessa personer ringt eller mailat kommunen om detta. Det går inte heller att anta att personer gått dit och sett att det inte varit ett möte. Slutsatsen av den felaktiga kallelsen är att kommunen gett länsstyrelsen felaktig uppgift om hur kallelsen gick ut.

Myndigheters rekommendationer kontra myndigheters beslut

Alla beslut som tas av myndigheter ska så långt det någonsin går göras utan att lägga in egna personliga värderingar.

I länsstyrelsens beslut finns ordet ”bedöma” med 37 gånger. Att bedöma någon måste naturligtvis göras ibland då det inte finns något prejudicerande fall att luta sig emot. Det är också en av anledningarna till varför myndigheter såsom Boverket,

Trafikverket och länsstyrelser skriver rekommendationer i olika utredningar som ett stöd för olika beslut, även om dessa rekommendationer endast är vägledande.

Sedan två år tillbaka har det byggts en förskola med inhägnad lekplats på den tidigare grusplanen. Ytan som är kvar har förstörts genom förskolans placering nära Hjärups skola. Eleverna på skolan måste gå förbi förskolan och längre in på grusplanen om de vill vara på en större yta än grusplanen. Detta går emot alla tankar om säkerhet för barnen som går på förskolan. Boverket rekommenderar 30 m² per grundskoleelev och 40 m² per barn i förskola. Tillsammans har de båda skolorna i Hjärup ca 900 elever. Det är därmed svårt att förstå länsstyrelsens bedömning när grusplanens 8 000 m² är kraftigt beskuren både till yta och utseende. De accepterar inte att länsstyrelsen står för allmänt tyckande i sitt beslut när de bedömer att friytan är tillräcklig för skolans behov.

Inte heller överensstämmer länsstyrelsens beslut med barnkonventionen som Sverige har ratificerat. I dokumentet ”Barnkonventionen i den fysiska planeringen”, skriver Länsstyrelsen för Västra Götalands län att Sverige har förpliktelser att följa FN:s konvention. Kommunen har genom detaljplanen helt blundat för barnens rätt och nämnder dem inte alls i sin detaljplan. Barnen har lika rätt att lämna synpunkter till samrådet, speciellt då det är deras skolors verksamhetsområde som försvinner. Barnen har skrivit en namninsamling med 400 barns namn, trots detta har kommunen inte hört av sig. Samrådet kan därför inte anses vara fullständigt och korrekt hanterat. Enligt dokumentet ”Barnkonventionen i den fysiska planeringen” ställs det enligt plan- och bygglagen krav på att upprätta en MKB eller göra en bedömning av vilka sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenser en plan får. Barnkonsekvensanalyser är en metod för att pröva och systematiskt redovisa för att barns bästa tagits i beaktande i beslut som rör barn. Trots att alla dokument som sänts in från kommuninvånare bygger på principen att de är oroliga för barnen, då det är mycket trafik intill skolorna och att deras områden beskärs radikalt, så är det som om barnen ändå inte existerar varken hos kommunen eller länsstyrelsen.

Rätten att överklaga

I beslut daterat den 28 april 2015 avslogs rätten att överklaga för boende på YY. Däremot fick alla som överklagade och bor inom Blomstergården rätt att överklaga. Vidare ändrades rätten negativt för de boende inom Blomstergården i beslutet från den 16 februari 2017. I samma beslut fick de som bor utefter Klockaregårdsvägen och västra delen av Slättvägen besvärsmått. YY ligger utefter Klockaregårdsvägen.

De som bodde på YY överklagade detaljplanen inför beslutet från den 28 april 2015 men fick då information om att deras överklagan inte gällde. I beslutet från den 16 februari 2017 har de dock fått besvärsmått. Det är inte otänkbart att de därför gav upp efter första beslutet. De har dock inte överklagat till mark- och miljödomstolen.

Besvärsmått kommer och går beroende på vem som beslutar hos länsstyrelsen. Detta är ett argument som talar för att detaljplanen ska upphävas.

Är länsstyrelsen neutral?

Genom åren har länsstyrelsen informerat boende i södra Sverige om vikten av att inte ta av den goda jorden, utan istället förtäta så mycket som möjligt. Detta har anammats av kommunen. Därtill har kommunen lagt till argumentet, vikten av att ha bostäder nära järnvägen.

Problemet är när länsstyrelsens och kommunens argument samarbetar och när det inte finns någon juridisk substans. Bedömningen är subjektiv och blir än mer märklig när det framförts åsikter om att bygga högre hus väster om järnvägen och behålla befintlig idrottsplats för skolbarnen.

Kap. 4 ÄPBL

I första hand ska kap. 4 i ÄPBL gälla då det är känt för alla att det sker en förändring av översiktsplanen. Det är en väsentlig faktor att kommunen försökt dölja detta. Kommunfullmäktige ska minst en gång, varje mandatperiod ta ställning till översiktsplanens aktualitet. Den senaste är från den 30 november 2009 och

uppdaterades den 24 oktober 2011. Sedan 2009 har det inte gjorts några förändringar för Hjärup och inte heller när det gäller Åttevägen.

Eftersom detaljplanen för Åttevägen förändrar översiktplanen, medför det att kommunen får svårt att uppdatera och därmed ändra översiktplanen utan att en överklagan ska ske. I så fall blir både detaljplanen och översiktplanen överklagande, som dessutom avser samma yta. Därför väntar kommunen med att ta ställning till översiktplanens aktualitet och ändrar helt översiktplanen via detaljplanen istället. Med detta tar man inte hänsyn till lagen och dess innebörd och hävdar därför att kap. 4 ÄPBL ska gälla för överklagade detalj- och översiktplan. Kommunen valde att göra om utställningen då länsstyrelsen inte godkände detaljplanen den 29 september 2015 på grund av att översiktplanen hade ändrats. Utställningens enda syfte var därför att få en ändrad översiktplan legitimerad och därför ska 4 kap. ÄPBL gälla angående ändring av översiktplanen. En viktig aspekt är att kommunen i samrådshandlingen förnekar förändring av översiktplanen. Detta försvarar medborgarnas möjligheter till insyn och förståelse av de ändrade planerna när kommunen medvetet mörkar sin planändring.

Formaliafel

Innan utställningarna i november 2014 och december 2015, hade det framkommit att trafikrörelserna utefter Klockaregårdsvägen var högre än vad som redovisades vid samrådsmötet i augusti 2013. Det hade gjorts en trafikmätning i november 2013, vilket undanhölls för invånare och myndigheter. Kommunen lät en konsultfirma göra en trafikutredning. Denna felaktiga trafikutredning har sedan legat till grund som ett dokument att värdera beslutsprocessen. Kommunen har under hela planprocessen mörkat ökningen av trafikrörelser på så sätt att utbyggnaden av Åttevägen inte skulle innebära något stort trafik tillskott. Under januari 2015 gjordes en bullerutredning för en annan detaljplan avseende Klockaregårdsvägen. Enligt denna beräknades det teoretiska bullret utefter vägen vid utbyggnad av Åttevägen. Det visade sig att det beräknade bullret på vissa platser låg över rekommenderad ekvivalent nivå. Eftersom det teoretiska värdet hamnade på eller över gränsvärdet är det en självklarhet att det måste föras en riktig mätning för att säkerställa att alla

gränsvärden innehålls. Med tanke på att trafiknivån i november 2013 var högre än 2008 års mätning borde också den teoretiska bullerberäkningen varit högre. När kommunen undanhåller informationen som har betydelse för bedömningen av förslaget till detaljplan, såsom ökad trafikmängd och hög bullernivå måste det i allra högsta grad anses vara ett formaliafel. Det är därför viktigt att en MKB genomförs med utredningar baserade på äkta värden och att detaljplanen därmed upphävs. Ett nytt samrådsmöte kan sedan hållas för att säkerställa att detaljplanen antas med korrekta beslutsunderlag.

I kungörelsen och på kommunens hemsida kallades intresserade till ett samrådsmöte ”tisdagen den 22 augusti 2013”. Problemet var att det datumet var en torsdag. Länsstyrelsen har yttrat sig två gånger angående felet och har vid båda tillfällena framfört svaga argument. Rättelsen gjordes endast någon dag innan mötet. En kungörelse kan endast vara rätt eller felaktig. Den kan inte vara ungefär rätt. Felaktig veckodag och datum gör att kungörelsen inte är korrekt och bör ogiltigförklaras. Kommunen fick chansen att omedelbart kalla till ett nytt samrådsmöte och det tog ca ett år mellan samrådsmötet och utställningen. Det borde därmed funnits tid till ett nytt samrådsmöte. Kommunen har under planprocessen hållit nere antalet familjer som informerats trots att länsstyrelsen i de två första besluten utvidgat området för familjer med påverkansrätt. Det finns således ett stort antal invånare som inte fått information om bullerproblematik m.m. Det finns därför själ att ogiltigförklara samrådsmötet och upphäva detaljplanen.

Det måste göras en MKB. Kommunen har gjort bedömningen att en sådan inte behövs. Denna bedömning måste dock göras skriftligt så att medborgarna ska ha någon som helst chans till att bedöma deras kriterier. Enligt Mark- och miljööverdomstolens dom MÖD 2002:15 ansågs en godtagbar MKB vara en processförutsättning. Eftersom en MKB inte är gjord ska detaljplanen upphävas. En MKB ska göras om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. MKB:n ska behandla bl.a. trafik och barn, buller efter och under utbyggnad, Miljökvalitetsnormen för luftens PM 10 värden, borttagandet av idrottsplats,

lokalisering, rubbning av ekologisk balans, dagvatten, spillvatten, Barnkonventionen m.m.

Blomstergården, som ligger söder om Åttevägen och finns inom Hjärups lågpunkter har tidigare haft översvämningar och stora regn. Marken sluttar söderut, vilket gör att allt vatten som inte hanteras av dagvattensystemet eller gröna ytor kommer att rinna mot Blomstergården. Dagens grönyta på Åttevägen, med alla träd och grönytor är därför av största vikt för att kunna ta hand om dagvattnet. Att genomföra en dagvattenutredning är inte enbart en teoretisk fråga, utan man måste också ta hänsyn till det som verkligen sker. Därför måste det till en dagvattenutredning som granskar förhållandet Åttevägen och Blomstergården, vad som har varit och vad som riskerar att ske. Fördröjningsdammar, ledningsnät och dagvattendike kräver underhåll. Detta har dock eftersatts av kommunen och det erfordras ett nytt ledningsnät för att säkra god och säker boendemiljö för övriga hushåll belägna söder om området. Hårdgjorda ytor skapar problem i sig då det blir ett överskott av dagvatten. Det finns ingen samordning mellan fördröjningsdammarna och varje detaljplan planerar sina egna dammar. Det innebär också att de ser olika ut och hanteras olika ur skyddshänseende. De vill se en samordningsplan av dammarna.

Avledning av spillvatten ska enligt plan ske i befintligt ledningsnät söderut. Ledningsnätet är i dåligt skick då mängden tillfört spillvatten från hushållen avviker i väsentlig grad i förhållande till mängden som kommer fram till reningsverket Spillepengen. Grundvattnet i Hjärup är ytligt och med spillvattenledningar gjorda av cementrör från 60-talet är risken ytterst stor att delar av ledningssystemet är av dålig kvalitet.

När planen går vidare till utställning, finns samrådsredogörelsen med som ett underlag, varför det är viktigt att detta dokument är korrekt. I de samrådshandlingar som skickats in till kommunen har det påpekats att detaljplanen inte överensstämmer med översiktplanen. Kommunen har besvarat detta med att hänvisa till att området i översiktplanen är markerat som ett område för varierande

boendemiljö med 15-30 bostäder. Detta är direkt falskt och försatte medborgarna i tron att det var okej av kommunen att bygga på tomten.

Planbeskrivningen är vidare inte korrekt. Där anges att den befintliga idrottsplatsen kommer att ersättas med en ny idrottsplats för hela Hjärup. Det har byggts tre fotbollsplaner, om det är det kommunen kallar för idrottsplats. Det går inte att träna friidrott eller liknande på den nya platsen som endast är avsedd för fotboll. Den park och rekreationsområde som hänvisas till under ”Rekreation och lek” finns inte längre. Detaljplanen för Tågvägen innebär uppförande av 11 mindre hus på det området. Trafikmängden som anges i planbeskrivningen är inte heller korrekt.

I kommunstyrelsens beslut § 55 år 2016 existerar inte ett ord om översiktsplanen. Inte under kommunfullmäktiges möte nämns ordet översiktplan. Det är därför rimligt att tro att inte ens alla deltagarna i kommunfullmäktige hade full information om att de ändrade översiktsplanen. Om ett förslag till detaljplan avser ändring av översiktsplanen, ska sambanden med och konsekvenserna för översiktsplanen som helhet redovisas i enlighet med 4 kap. 8§ ÄPBL. Detta har inte gjorts av kommunen, då de istället så mycket som möjligt har förnekat att man har överskridit översiktsplanen, eller dess intentioner. Av planbeskrivningen framgår det att förslaget överensstämmer med översiktsplanens intentioner och strider inte mot några intressen som denna pekar ut. Genom att enbart att göra om utställningen har kommunen förhastat sig i beslutsprocessen. Agerandet går tvärt emot lagens intentioner då kommunen försökt dölja förändringen av översiktsplanen genom att inte ta upp detta under samråden.

Det framgår inget av varken kallelsen eller beslutet i kommunfullmäktige att översiktsplanen ändras. I kommunstyrelsens beslut existerar inte ett enda ord om översiktsplanen. Under kommunfullmäktiges möte, nämndes inte heller ordet översiktplan en enda gång. Det är därför fullt rimligt att tro att inte ens alla deltagarna i kommunfullmäktige hade full information om att de ändrade översiktsplanen. I samband med en ändring av översiktsplanen ska sambanden med och konsekvenserna för översiktplanen som helhet redovisas enligt 4 kap. 8 §

ÄPBL. Detta har dock inte gjorts. Att ändra översiktsplanen på detta sätt strider mot alla tankegångar om att medborgare ska involveras i processen, varför planarbetet ska underkännas och därmed upphävas.

Alla som är sakägare eller beslutats vara berörda har inte fått handlingar till utställning nr 2. I underlaget till detaljplanen år 2013 fanns sex familjer som var sakägare. I samband med utställning nummer två utökades antalet till sju stycken då kommunen hade glömt bort en sakägare vid samrådet. I länsstyrelsens beslut har antalet berörda utökats och även förändrats. Genom att endast skicka ut handlingar till sex sakägarfamiljer, försökte kommunen få ett så litet antal personer som möjligt involverade i beslutsprocessen, trots att det i ÄPBL framgår vikten av att involvera alla medborgare. Då länsstyrelsen ansåg att boende inom Blomstergården är berörda, borde kommunen gett dessa familjer en chans att yttra sig. Länsstyrelsen har dock ändrat uppfattning till sitt beslut den 16 februari 2017 som gav alla som bor utefter Klockaregårdsvägen och västra Slättvägen besvärsmått. Många av dessa visste dock inte om det och har inte agerat. Detaljplanen bör upphävas med anledning av att det inte får lösa sig att skicka ut kallelser till endast så få.

En utställning ska pågå under två månaders tid enligt 4 kap. ÄPBL. Utställning nr två pågick från den 14 december 2015 till den 17 januari 2016. Kungörelse gjordes den 13 december 2015. Utställningen gjordes om då länsstyrelsen inte godkände detaljplanen den 29 september 2015. Syftet med utställningen var att få en ändrad översiktsplan legitimerad. Eftersom utställningen inte pågick i två månader ska den ogiltigförklaras och planen ska upphävas.

Föreningen anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Hjärup är barnens by. Där finns de bästa möjligheterna, närhet till många platser, bra skolor och förskolor. Hjärup har alltid varit en lugn by där barn kan leka fritt och spontant.

Slättvägen angränsar till föreningens garage, garageplan och parkeringsplatser, där föreningen har 14 garage och 14 parkeringsplatser. Utfart från föreningens tomt görs på Slättvägen. Övriga 14 garage har utfart på Klockaregårdsvägen via Trädgårdsvägen. Föreningen har 28 anslutna fastigheter som är lokaliserade mellan Trädgårdsvägen, Klockaregårdsvägen och Slättvägen. Inne på området finns det två

gångvägar som ansluter till Klockaregårdsvägen från trädgårdsmästaren samt en gata som ansluter till Slättvägen. Det finns ca 20 barn inom föreningen i varierande ålder och fler tillkommer årligen då det är generationsskifte i området. Dessa barn och andra barn runt Klockaregårdsvägen/Slättvägen kommer att få en farligare väg till skolor/förskolor, fotbollsplaner, eventuell framtida idrottsplats och grönområden då trafiken runt fastigheterna kommer att öka och därmed också buller. Den trafikmätning som gjorts är inte korrekt. Inte heller bullerutredningen. Att det skulle passera 150 fordon per vardagsdygn är helt felaktigt. Gång- och cykelvägen fungerar inte heller så bra som kommunen har framställt.

Föreningen ansågs inte vara sakägare enligt kommunen och de överklagade därför inte detaljplanen. Därför bör hela förfarandet gällande detaljplanen göras om.

Kommunen har använt sig av felaktiga värden som grund för detaljplanen, vilket gör att hela detaljplanens underlag vad gäller trafik m.m. Föreningens fastigheter ligger dessutom på ett sådant sätt att de kan påverkas av översvämningar nu när området kommer att beläggas med asfalt, sten och hus. Kommunen har inte tagit tillräcklig hänsyn till översvämningsrisken i underlaget.

Det föreligger även en del formalia fel. Tre trafikutredningar har gjorts och alla bygger på 10 år gamla värden, vilket inte är acceptabelt. En dagsaktuell trafikutredning måste göras som även tar hänsyn till att trafik föder trafik. Ju mer trafik desto fler kör sina barn till skolan för att skydda dem från andra bilar. Enligt trafikutredningen i den fördjupade översiktsplanen från 2006 är övergångsstället över Klockaregårdsvägen en farlig korsning, mellan gående, cyklister och motorfordon. Om ett övergångsställe är farligt, så borde alla andra övergångar över Klockaregårdsvägen vara än farligare. Kommunen har vidare hävdade att det inte krävs någon MKB. De kräver att en sådan görs. Det finns även risk för buller under vart och ett av byggnadsprojekten, med så många byggprojekt igång samtidigt finns risken att bullren samverkar med varandra och skapar vibrationer och därmed skador på bostäder.

Nybyggnationen på Åttevägen kommer att höjdsättas för att själva bli av med sitt dagvatten, men det är egentligen bara ett sätt att skjuta problemet på någon annan. Träden runt gamla idrottsplatsen dricker dagligdags flera tusen liter vatten. Ett normalt träd i en skog dricker 30-40 liter, medan ett stort träd som står fritt kan dricka upp mot 200-300 liter per dag. Området söder om Åttevägen har tidigare haft översvämningar vid stora regn och bebyggelse på Åttevägen kommer inte hjälpa de som bor där. En MKB utreder konsekvenserna vid större regn, för de som bor söder om Åttevägen. Kommunen har inte insett värdet av grönytor och hur dessa påverkar människors hälsa och miljö. Det är just detta en MKB ska utreda.

AG anför för egen del i huvudsak följande. De faktiska förhållanden som råder i befintligt ledningsnät i närområdet är undermåligt utrett. Bosatta i Hjärup har redan upplevt och varit utsatta för omfattande översvämning den 9 september 2013. Detta lär inte den konsult som gjort utredningen beträffande avledning av dagvatten haft kännedom om. Konsultens utredning är bristfällig. Fördröjningsdammar är planerade i aktuellt planområde, men avledning från fördröjningsdammar måste ske beträffande ledningsnät respektive dagvattendike söder om Hjärup. Fördröjningsdammar, ledningsnät och dagvattendike kräver underhåll och tillsyn för att funktion av densamma ska innehållas. Detta är eftersatt i kommunen. Det erfordras ett nytt ledningsnät från aktuellt planområde för att säkra god och säker boendemiljö för övriga hushåll belägna söder om aktuellt planområde.

Han bor på Blomstergården och har Klockaregårdsvägen som in- och utfartsväg, vilket medför att han i högsta grad blir påverkad av ökad trafikbelastning, Vidare åberopas MÖD 2005:46 och MÖD 2005:48 till stöd för sin besvär rätt.

LF och AF anför för egen del i huvudsak följande gällande klagorätt. Länsstyrelsen beslutade att de inte ska anses som särskilt berörda, vilket de vänder sig starkt emot. Begreppet sakägare är inte tillräckligt definierat för att med säkerhet säga vem som är det i Hjärup. Eftersom begreppet som sådant är svärdefinierat jobbar domstolarna med rättsprincipen ”enligt praxis”.

Det är ett för generellt begrepp för att kunna nyttjas i Hjärup. De anser att kommunens beslut angår dem och att de är särskilt berörda. LeF anför att det är han som upptäckt alla felaktigheter och det känns därför märkligt att hans inblandning nu stoppas. Enligt MÖD 2005:46 och MÖD 2005:48 ansågs sträckan för berörd vara ca 800-1000 meter. Dessa avstånd ska dock avgöras från fall till fall. Enligt rättsfallet NJA 2004 s. 590 I och II slogs det fast att rätten att vara part och att överklaga ska tillkomma varje person som kan tillfogas skada eller utsättas för annan olägenhet genom den verksamhet för vilken tillstånd söks, om risken för skada eller olägenhet rör ett av rättsordningen skyddat intresse och inte är enbart teoretiskt eller helt obetydligt. Alla som berörs av Klockaregårdsvägen är särskilt berörda.

HL anför i huvudsak följande gällande klagorätt. Länsstyrelsen har ansett att de inte har rätt att klaga med anledning av att de inte tidigare har agerat i samband med samrådet eller någon av utställningarna. När överklagandet skickades in undertecknade han ensam överklagandeskriften även om det stod för hela familjen. Det är rimligt att inte skylta med barns namn då de måste ha någon som representerar dem. Hans dotter var mycket aktiv i samband med samrådet och var en av dem som gjorde namninsamling med över 400 namn som protesterade mot byggnation på Åttevägen. Denna namninsamling står omnämnd i samrådshandlingen. Som målsman till sin dotter hävdar han bestämt att han och hans familj äger rätten att överklaga. Speciellt som också länsstyrelsen i sitt beslut anser att de är särskilt berörda.

Kommunen anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Planarbetet för detaljplanen har baserats på en plan- och genomförandebeskrivning för området som upprättats den 12 juni 2013. Av planbeskrivningen framgår att detaljplanen har baserats på ett antal utredningar. Samråd gällande detaljplanen pågick under perioden juni-september 2013. Utställning pågick därefter under november 2014 och planen antogs i december samma år. Detaljplanen överklagades och länsstyrelsen upphävde densamma under 2015 med anledning av att detaljplanen

avvek från översiktsplanen. Detaljplanen reviderades och en ny utställning genomfördes under december och januari 2015/2016.

Detaljplanen är inte i alla delar förenlig med översiktsplanen. Detaljplanen strider dock inte mot några allmänna intressen som översiktsplanen pekar ut. Det finns inte heller några hinder mot att kommunen antar en detaljplan som avviker från översiktsplanen, så länge den formalia som uppställs i ÄPBL upprätthålls. Kommunen har i samtliga avseenden rättat till de formaliabrister som tidigare konstaterats av länsstyrelsen och några brister föreligger således inte längre.

Den viktigaste faktorn, enligt översiktsplanen, som styr markanvändningen i kommunen är närheten till spårbunden kollektivtrafik. En stor del av den framtida befolkningsökningen i kommunen planeras därför ske i Hjärup, där en mycket god närhet till befintlig tågsstation finns. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en förtätning med ca 87 bostäder. Planområdet pekas ut i översiktplanen som ett exempel på förtättningsprojekt och är redan tidigare markerat som lämpligt för bostadsutbyggnad.

I takt med bostadsutbyggnaden i vissa av Hjärups områden avser kommunen även att utöka parkytorna i Hjärup. Ett exempel på detta är utvecklingen av Hjärups park, för vilken anläggning och trädplantering redan har påbörjats. Hjärups park kommer att anläggas på åkermarken intill detaljplaneområdet. Parkens gröna stråk kommer även att förlängas in i detaljplaneområdets norra del. Den kommande utbyggnaden av Hjärup kommer således att ske genom viss byggnadsförtätning, samtidigt som nya grönområden anläggs. Syftet är att utnyttja Hjärups unika läge och närhet till stationen samtidigt som parker, stråk och grönområden utvecklas gör att bibehålla ett attraktivt och fungerande Hjärup.

Kommunen har vid framtagandet av planbeskrivningen beaktat och redovisat konsekvenserna av detaljplanen. Kommunen har därvid inhämtat expertutredningar, bland annat såvitt avser trafik och dagvattenhantering, vilka legat till grund för antagandet av detaljplanen. Kommunen har gjort en avvägning mellan de enskilda

och allmänna intressen som är av betydelse vid planeringen av planområdet och gjort bedömningen att en utökad bebyggelse enligt detaljplanen är förenlig med ÄPBL. En utbyggnad i enlighet med detaljplanen ska därmed tillåtas.

Klagorätt

Klagorätt har den eller de som beslutet angår, närmare bestämt sakägare enligt ÄPBL:s mening (jfr. 22 § förvaltningslagen (1986:223) och 5 kap. 30 § ÄPBL).

I likhet med vad länsstyrelsen anfört i sitt beslut anser kommunen att den överklagande planen inte innefattar några omgivningspåverkande verksamheter och att utbyggnaden är förhållandevis begränsad samt i huvudsak avser utbyggnad av bostadsfastigheter som inte i sig kan anses anmärkningsvärd. Klagandena har ansett sig berörda eftersom de ibland måste korsa en väg inom detaljplaneområdet. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att personer som är bosatta eller äger en fastighet intill Klockaregårdsvägen och västra delen av Slättvägen samt personer som bor mindre än 100 meter från planområdet ska tillerkännas klagorätt. En sådan vid tolkning av klagorättskretsen skulle dock avse en allt för stor andel av de boende i Hjärup, vilket inte varit åsyftad vid införandet av ÄPBL. Klagorätten ska istället begränsas till de personer som äger eller bor på fastigheter som är angränsande till planområdet. En sådan bedömning synes även vara väl förenlig med den praxis som utarbetats på området. De rättsfall som klagandena hänvisat till avser andra situationer än den som är aktuella i förevarande mål och saknar således betydelse. Klagorätt tillkommer rätteligen EP, EL och CL, HO och CS samt MT och OT, som samtliga äger eller bor på fastigheter som gränsar till planområdet och som samtliga har yttrat sig under planarbetet. Övriga överklaganden ska avvisas.

MKB

Av planbeskrivningen framgår särskilt att planområdet inte innefattar några stora natur- eller kulturvärden men att planområdet däremot erbjuder en effektiv och resurssnål markanvändning, vilken är lämplig utifrån områdets förutsättningar och föreliggande behov. Genomförandet av detaljplanen har inte bedömts bidra till att gällande miljö kvalitetsnormer avseende luftkvalitet överskrids. Frågan gällande

luftkvalitet har utretts i tillräcklig utsträckning enligt vad som framgår av planbeskrivningen. Kommunen har gjort bedömningen att detaljplanen inte kommer att medföra en betydande miljöpåverkan och att en MKB inte behövs.

Bedömningar avseende trafik och buller m.m.

Utredningsunderlaget består, såvitt avser trafikförhållandena omkring planområdet, såväl av trafikutredning genomförd den 26 maj 2011 och en granskning av trafikutredning genomförd 2014. Anledningen till att en granskning gjordes 2014 var att särskilt kontrollera de slutsatser och rekommendationer som framkommit vid utredningen 2011. Av nämnda granskning framgår att syftet med den var att se om den behöver förtydligas eller kompletteras. Någon tydlig rekommendation lämnas inte, även om det i och för sig konstateras att den underliggande utredningen genomförts under 2008. Av granskningen framgår dock att det inte finns något generellt hinder mot att en sådan utredning ligger till grund för en trafikutredning. Vid granskningen konstaterades även att den tillkommande trafiken inte kommer innebära alltför stora negativa konsekvenser för trafiksituationen och den omgivande miljön. De genomförda trafikutredningarna har således varit tillräckliga för att ligga till grund för antagandet av detaljplanen.

Klagandena har även framfört invändningar som gäller risken för buller inom planområdet. Kommunen har redovisat att den måttligt ökade trafiken på Åttevägen, Slättvägen och Klockaregårdsvägen innebär marginellt höjda nivåer för trafikrelaterat buller och vibrationer. Ökningen bedöms inte innebära att gällande riktvärden överskrid, varken för befintliga eller nya bostäder. Uppgifterna om buller som klagandena tillfört målet avser utdrag från en annan detaljplan inom kommunen, där syftet varit att mäta påverkan på ett helt annat område som angränsar till Klockaregårdsvägen. Utredningen är inte i samtliga delar uppdaterad och tar exempelvis inte hänsyn till den minskning av trafikmängderna på Klockaregårdsvägen som flytten av idrottsplatsen och vårdcentralen kan antas medföra. Den av klagandena åberopade utredningen kan därmed inte ligga till grund för bedömningar rörande den aktuella detaljplanen. De utredningar som genomförts under detaljplanearbetet är tillräckliga och motiverar inte ett upphävande av detaljplanen.

Samråd

Enligt 5 kap. 20 § ÄPBL måste kommunen bereda sakägare och de boende som berörs av planförslaget tillfälle till samråd. Detta har kommunen gjort och ett samrådsmöte hölls den 22 augusti 2013. Datum, plats och tidpunkt för samrådsmöte har kungjorts i Sydsvenskan och samråds- samt utställningshandlingar har under en tidsperiod funnits allmänt tillgängliga för granskning på kommunens hemsida. Felet gällande veckodagen har utgjort ett uppenbart skrivfel, eftersom den 22 augusti 2013 var en torsdag och inte en tisdag, som felaktigt angivits. De personer som uppmärksammade detta under tisdagen den 20 augusti 2013 har istället haft möjlighet att delta vid samrådet på torsdagen. Felet kan inte anses vara av sådan betydelse att detaljplanen av den anledningen ska upphävas.

Det saknar vidare betydelse att uppgiften om detaljplanens förhållande till översiktsplanen inte ingick i den ursprungliga samrådsredogörelsen. Även om uppgiften hade funnits med hade kommunen haft möjlighet att anta detaljplanen, trots att den strider mot översiktsplanen. Omständigheten har inte hindrat sakägare och boenden att framställa synpunkter på detaljplanen under samrådet. Det finns inga krav i ÄPBL om att uppgifter om detaljplanens överensstämmelse med gällande översiktsplan måste finnas med i samrådsredogörelsen. Omständigheten saknar således betydelse för målet. Hanteringen av samrådet utgör inte grund för upphävande av detaljplanen och något nytt samråd ska inte hållas.

Utställning

Det är inte korrekt att kommunen inte skickat samtliga handlingar inför utställningen till samtliga sakägare. Underrättelse om innehållet i kungörelse har skickats till de som kommunen ansett vara sakägare enligt 5 kap. 24-25 §§ ÄPBL. Någon formell brist föreligger därmed inte med anledning av detta. Att länsstyrelsen sedan beslutat att utvidga kretsen av klagoberättigade medför inte att kommunen anses ha begått ett sådant formellt fel att detaljplanen ska upphävas av

den anledningen. Utställningen har skett i enlighet med 5 kap 23 § ÄPBL och ska godtas. Kommunen bestrider att utställningstiden varit för kort och att ny utställning ska ske.

Noteras ska dock att den sakägarkrets som tillerkänts klagorätt av länsstyrelsen de facto har fått information om detaljplanen. Kommunen har tillkännagivit planbeskrivningen på sin hemsida och flera kungörelser har genomförts. Personerna i fråga har också yttrat sig under planförfarandets gång och deras synpunkter har således beaktats av kommunen. Någon reell risk för att någon sakägare skulle ha fråntagits sin möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på detaljplanen har således inte förelegat, oaktat vilken bedömning mark- och miljödomstolen gör av kretsen klagoberättigade. Det har inte funnits några formella brister i kommunens planförfarande som innebär att detaljplanen ska upphävas. Kommunen anser inte att 4 kap. ÄPBL ska tillämpas vid aktuella bedömningar och bestrider även att det förekommit felaktigheter i planbeskrivningen.

Avvägningen mellan allmänna och enskilda intressen

Kommunen ska vid planläggning ta hänsyn till såväl allmänna som enskilda intressen. Enligt 2 kap. 1 § ÄPBL ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till dess beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Det är samtidigt en kommunal angelägenhet att planera användningen av mark och vatten, så länge det finns en rimlig balans mellan vad det allmänna tjänar på viss planläggning och vad de enskilda förlorar.

Detaljplanen ligger väl i linje med den långsiktiga planeringen av Hjärup, i form av förtätningsbebyggelse. Sådan bebyggelse utgör ett av de allmänna intressen som kommunen har en skyldighet att tillgodose inom ramen för sin planläggning. Det allmänna intresset av att översiktsplanen kan genomföras är stort. Genomförandet av detaljplanen ingår som ett led i att uppfylla översiktsplanens långsiktiga mål.

Det är särskilt angeläget att den planerade bostadsförtätningen kan genomföras i de centrala delarna av orden, eftersom det pågår en fyrspårsutbyggnad av järnvägen i

Hjärup. Utbyggnaden av Hjärup vilar på en lämplig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen och måste också anses uppfylla målen för en långsiktig hållbar utveckling ur miljömässig, social och ekonomisk synvinkel.

Rekreation och lek samt hänsyn till barnen

Kommunen har tagit erforderlig hänsyn till berörda invånare i kommunen vid utformningen av det aktuella planförslaget, således även till de barn som påverkas av detaljplanen. När det gäller trafiksäkerheten kan det bl.a. konstateras att trafiksäkerhetshöjande åtgärder ska genomföras på Klockaregårdsvägen och Åttevägen samt att separat gång- och cykelväg kommer att byggas på Åttevägen och Centrumstigen.

Utrymme för lek och rekreation kommer att finnas vid befintligt parkstråk i norr, på grusplanen i väster, på Hjärupslundsskolan och idrottshall samt i Hjärups park, som för närvarande anläggs i direkt anslutning till planområdet. Tillräcklig friyta kommer att finnas för skolans och kringboendes behov, även efter utbyggnaden av planområdet. Kommunen gör bedömningen att detaljplanen varken strider mot Boverkets ”Gör plats för barn och unga” eller mot Barnkonventionen. Det ska även framhållas att det nämnda dokumentet enbart utgör en allmän vägledning och att kommunen trots detta alltid måste göra en avvägning av flera intressen vid sin bedömning. Det ska även framhållas att berörda barn har haft möjlighet att komma till tals i planprocessen via sina föräldrar. Det saknas grund att upphäva detaljplanen med anledning av detta.

Gröna miljöer

Byggandet av bostäder är ett av de allmänna intressen som kommunen måste tillgodose inom ramen för sin planläggning. Bostadsbebyggelse och tillvaratagande av natur kan dock av naturliga skäl svårigen tillvaratas på ett och samma ställe. Därför kommer Hjärups grön- och parkytor att utökas på områden utanför detaljplanen, i enlighet med översiktsplanen. Utökandet sker framförallt genom anläggandet av Hjärups park. Det finns även tillgång till befintlig parkmiljö i norr. Klagandena eller andra boende i området kommer således inte att förtas möjligheten att använda bostadsnära naturområden i sin vardag. En idrottsplats för hela Hjärup

kommer att ersätta den nuvarande idrottsplatsen inom planområdet. Denna idrottsplats kommer att stå klar innan utbyggnaden av Åttevägenområdet påbörjas. Möjligheten till rekreation och idrott kommer således både att bibehållas och utvecklas i Hjärup under de kommande åren. Befintlig grusplan kan utvecklas för skolornas idrottsundervisning med kortare löpbana, längdhoppsgrop m.m. Den möjlighet till rekreation som fräntas klagandena är ytterst begränsad och kan inte anses väga tyngre än de i översiktsplanen redovisade långsiktiga förtätnings- och utbyggnadsplanerna för Hjärup. Området uppbär inte heller några särskilt dokumenterade naturvärden.

Dag- och spillvatten

En vattenutjämning föreslås centralt i området för fördröjning av dagvattnet samt att gatorna inom området ska höjdsättas så att dagvattnet vid extrem nederbörd kan avledas via gatorna mot de lägre belägna områdena i parkområdet i den sydvästra delen av planområdet. Den presenterade dagvattenlösningen baseras på den dagvattenutredning som gjorts i samband med detaljplanens framtagande. Den nya bebyggelsen ska kopplas på befintligt VA-system. Länsstyrelsen har tillsynsansvar för all vattenverksamhet och ska ingripa mot åtgärder i vattenmiljön som strider mot miljöbalken. Det är kommunens ansvar att tillse att dagvattenledningarna är fungerande. Kommunen har därmed ett eget intresse och en skyldighet att tillse att problem inte uppstår i förhållande till dagvattenhanteringen. Kommunen har ingen skyldighet eller reell möjlighet att utföra egna utredningar utöver den specialistkunskap som konsulterna redovisat under planförfarandet. Det utgör ingen brist att kommunen förlitat sig på erhållna utredningar vid framtagandet av detaljplanen. Det föreligger därmed inte anledning att upphäva detaljplanen med anledning av detta.

En prövning av ett överklagande av en kommuns beslut att anta en detaljplan är väsentligen begränsad till en prövning av om kommunen gjort en rimlig avvägning mellan de allmänna och enskilda intressena samt om detaljplanen är handlagt på ett formellt och riktigt sätt. Detaljplanen faller inom kommunens handlingsutrymme och kommunen har inte heller överträtt några formella regler för detaljplanens

antagande. Antagande beslutet bör där med stå fast och överklagandena bör avslås respektive avvisas.

BF m.fl. har beretts tillfälle att yttra sig över kommunens skrivelse och anför därvid i huvudsak följande. Det har gjorts två trafikmätningar utefter Klockaregårdsvägen, som kommunen inte tagit hänsyn till då de båda visar högre värden än den som gjordes 2008. Den sista av dessa mätningarna är också gjord efter flytten av fotbollsplanerna och vårdcentralen varför det inte råder något tvivel om att de teoretiska bullervärdena har ökat gentemot den bullerutredning som gjordes för Klockaregårdsvägen, speciellt då mängden tyngre trafik har ökat.

Generella biotopskyddsområden

Den idag gällande detaljplanen antogs 1978 markerar ut och skyddar pilträden inom detaljplaneområdet. Enligt 7 kap. 11 § 1 stycket miljöbalken är delar av detaljplanens område klassat som generellt biotopskyddsområde. Enligt förordning (1998:808) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bilaga 1, är det punkt 1 och 4 i förordningen som utgör grund för beslut om generellt biotopskyddsområde inom Åttevägen avseende allé och pilevall. Enligt 8 § i förordningen gäller dock inte regeln i tätbebyggt samhälle om det finns en detaljplan som styr på annat sätt. Denna regel gäller dock inte här då den gällande detaljplanen från 1978 förstärker tanken om att pilallén ska vara bestående. Den planen markerar ut området för pilallén som ett område som det inte får bebyggas. Kommunen har nu för avsikt att bygga bostäder på området, men trädens placeringar är inte av den art att de hindrar utbyggnad enligt 8 §, då planen kan planeras om. Träden är inte hindrande och ska därför skyddas. Kommunen måste ansöka om dispens för att äga rätten att få fälla nämnda träd. Med tanke på att befintlig plan skyddar pilarna och att det rör sig om generella biotopskyddsområden måste kommunfullmäktige ansöka om dispens. Därav är problemet utav den arten att hela ärendet måste återförvisas till kommunen. Kommunen har under hela planprocessen betonat att det inte finns några stora naturvärden inom området och har inte heller informerat om de generella biotopskyddsområdena. I Mark- och miljööverdomstolens dom i mål nr

M 7363-17 prövades frågan om generella biotopskyddsområden. I det fallet återförvisades planen till länsstyrelsen för vidare behandling.

Det är dock i detta fall något som ska hanteras av kommunfullmäktige, som inte helt säkert varit informerade om det generella biotopskyddet eller dispensbehov vid sitt beslut. Det är inte heller helt säkert att kommunfullmäktige vill ta ner träden. Det finns tre övriga möjliga biotopskyddsområden som innehåller träd som eventuellt kan klassas som skyddsvärda träd. Om träden fälls finns det en beräkning enligt Alnarpsmodellen som kan värdera det hela i kronor för att teoretiskt återställa dem på annan plats. Detta tar dock inte hänsyn till de miljövärden som finns idag då det tar oerhört många år innan de kan återuppstå på annan plats. Att kommunen påstår att området inte har några särskilt dokumenterade naturvärden är direkt felaktigt.

Alnarpsmodellen är framtagen för att vara ett stöd i juridiska problemställningar för att kunna göra beräkningar på värdet av ett vuxet träd i stadsmiljö. Att såga ned de drygt 100 träd som finns inom området medför därför en direkt förlust i värde om många miljoner kronor. Någon beräkning finns inte heller för de problem som kommer att uppstå med hänsyn till dagvattenhanteringen. Ett fristående träd kan dricka 200-300 liter vatten om dagen. Därtill kommer den stora gräsytan som sväljer stora mängder av dagvatten. Anmärkningsvärt är att kommunen anser att det är ett positivt värde av att höja upp ytan för detaljplaneområdet. Det skyddar enbart de boende inom nybyggnationen, medan det svårligen försämrar situationen för de som bor söder om området.

Det finns också ett kulturellt värde i pilarna då de visar på en gammaldags typisk skånsk miljö som det saknas anledning att ta bort.

De vidhåller vidare vad de tidigare anfört gällande felaktigheterna vid samrådet och att en MKB ska göras. Att inte ha en godtagbar MKB utgör grund för att avvisa en ansökan enligt MÖD 2002:15. Genom att inte redovisa biotopskyddsområden, korrekta trafikmängder eller bullermätningar utefter Klockaregårdsvägen, är det

extra viktigt att hela ärendet återförvisas till kommunen. En bullerutredning måste göras utifrån verkliga värden och dagvattenutredningen måste ta hänsyn till borttagande av träd och grönytor. Det är även bättre om idrottsplatsen ligger kvar på den befintliga platsen för att maximera nyttan och hushålla med jordens resurser. Det behövs en lokaliseringsutredning för att belysa problemet med att ta en befintlig idrottsplats och bygga ett fåtal bostäder istället för att ta en annan yta och bygga desto fler.

Kommunen har vidare anför att det inte finns några omgivningspåverkande verksamheter. Detta är en subjektiv värdering och har enbart fokus på att få bygga på detaljplaneområdet. Även kommunens formulering att utbyggnaden är förhållandevis begränsad är också en subjektiv värdering. Det kan starkt ifrågasättas hur stor yta per barn som kommunen anser är lämplig. Kommunens påstående att barnen har haft möjlighet att komma till tals via sina föräldrar kan starkt ifrågasättas. Barn och föräldrar behöver nödvändigtvis inte ha samma åsikter. Hänsyn har inte tagits till barnen, trots namninsamlingar i protest.

MP och CH har därutöver anför i huvudsak följande. I Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål nr P 4560-17, MÖD 2017:26 ansågs detaljplanen komma innebära en påtaglig ökad båttrafik vid en förenings fastighet. Antagandebeslutet ansågs angå föreningen i den mening som avses i 22 § förvaltningslagen. Detta kan väl anpassas till den nu aktuella detaljplanen, eftersom den kommer innebära en påtagligt ökad biltrafik vid flera fastigheter längs Klockaregårdsvägen och Slättvägen. Alla fastigheter som berörs av detaljplanen i den mening som avses i 22 § förvaltningslagen ska få rätt att överklaga samt de övriga fastigheter inom 100 meter från Klockaregårdsvägen som länsstyrelsen gett klagorätt.

Föreningen har beretts tillfälle att yttra sig över kommunens skrivelse. Yttrandet överensstämmer med MP och CH yttrande i den del det avser klagorätt. Vidare anför föreningen i huvudsak följande. De har protesterat mot att det i kungörelsen och på hemsidan stod fel veckodag till samrådsmötet. Det har

nu gått 4,5 år sedan mötet och ärendet har blivit mer och mer komplext. Det finns en risk för att det kommer bli prejudicerande att datum alltid går före veckodag. Samhället idag är datoriserat och det är inte längre självklart att prenumerera på en dagstidning. Att sätta upp en lapp i ett bibliotek eller sätta in en kungörelseannons i en tidning täcker endast ett färre antal av de tilltänkta mottagarna, än det gjorde när lagen skrevs.

Det måste göras en trafikutredning med verkliga värden som ingår i en MKB. De två senaste trafikmätningarna tyder på högre trafikmängd nu än när den första trafikutredningen gjordes 2008. Det finns en teoretisk bullerutredning för Klockarevägen baserat på trafikmätningen från 2008 och på trafik som kör 30 km/h. En utbyggnad av Åttevägen riskerar att skapa problem för boende utefter Klockaregårdsvägen då trafikmängden är högre, enligt senare trafikmätningar.

Föreningen förutsätter vidare att dagvattenutredningen har gjorts på ett korrekt sätt. Om området blir upphöjt finns en stor fara för att mer vatten kommer in i dagvattensystemet. Detta utsätter fastigheterna inom Trädgårdsmästaren för stor risk, baserat på den erfarenhet som finns idag. Det måste till en ny dagvattenutredning som tar hänsyn till de konsekvenser som ett borttagande av träd och grönytor innebär.

Kommunen anför vidare i huvudsak följande. Utredningarna som ligger till grund för detaljplanen är korrekta och fullständiga. En ordning där kommunen åläggs att uppdatera underlaget för detaljplanen så snart en överprövningsprocess drar ut på tiden framstår inte som varken rimlig eller förnuftig. Utredningarna genomförs med marginal och med utgångspunkt i att de ska ligga till grund för omstruktureringar och förändringar under många år framöver. Dessa utredningar utgår inte från de statistiska trafikförhållandena omkring ett detaljplaneområde, utan tar höjd för att trafiken generellt sett ökar under en tioårsperiod. Det är av stor vikt att förtroendet för sådana expertutredningar inte urholkas. De utredningar som ligger till grund för detaljplanen är korrekta och fackmässigt utföra. De är tillräckliga för att belysa rådande och kommande förhållanden för området.

Trafik och buller

Trafikutredningen har räknat med ca 6-7 bilresor per dygn per hushåll. Det har alltså räknats med mer trafik än vad som är troligt för området. Detta utesluter givetvis inte att enskilda mätningar skulle kunna påvisa ett högre antal bilresor under enstaka dagar. Mätningar av detta slag kan variera på grund av faktorer så som säsong, väder, mättillfälle m.m. De övergripande slutsatserna om trafiksituationen kan ändå förutsättas vara korrekta, även om mätningarna på detaljnivå av naturliga skäl kan variera över tid. Utredningens slutsatser måste vara godtagbara så länge omfattande förändringar i detaljplaneområdets närhet inte sker i förhållande till vad som varit känt vid tidpunkten för aktuella utredningar. Några sådana omfattande förändringar har inte skett. Av utredningen från 2001 framgår vidare att en ökning av trafiken bedöms ske på Klockaregårdsvägen, men att trafikmängden trots detta inte anses ovanligt hög för den aktuella typen av gata. Av den kompletterande utredningen från 2014 framgår vidare att de vägar som är belägna kring detaljplaneområdet har en rimlig trafikbelastning och att vägarna, med förändringar som planeras även fortsättningsvis, efter utbyggnaden av Åttevägenområdet, bedöms ha en rimlig trafikbelastning.

Intresset av att tillgodose befintligt bostadsbehov i Hjärup överväger intresset av minskad trafik i området. En utbyggnad av området medför visserligen måttligt ökad trafik på Åttevägen, Slättvägen och Klockaregårdsvägen men olägenheterna är dock inte större än att det ligger inom ramen för vad boende i tätbebyggda områden enligt praxis får tåla. Inget av det som klagandena anfört visar att genomförda trafikmätningar inte varit korrekta, endast mycket små avvikelser har kunnat konstateras. Mindre avvikelser bör förväntas och accepteras eftersom omfattningen av trafik varierar.

De bullerberäkningar som gjorts tar hänsyn till och har uppräknats i förhållande till den utbyggnad som planeras kunna genomföras på grund av detaljplanen. Bullernivåerna har trots detta bedömts som godtagbara för att bygga nya bostäder längs med Klockaregårdsvägen, där bullernivåerna är som högst. Bullernivåerna är

inte sådana att de ska hindra en bebyggelse i enlighet med detaljplanen. Det ska även tilläggas att riktvärden som fastställts genom prop. 1996/97:53, ska vara vägledande för bedömningar med hänsyn till de lokala faktorer och de särskilda omständigheter som råder i varje enskilt fall inte tillämpas som rättsligt bindande normer. Som en jämförelse kan tilläggas att det av förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader framgår att en ekvivalent ljudnivå om 60 dBA vid en bostadsbyggnads fasad inte bör överskridas. En ekvivalent ljudnivå om 60 dBA kan alltså godtas enligt förordningen. Det finns inte något i förevarande mål som talar för att denna ljudnivå överskrids. Hänsyn har i utredningen tagits till den minskning av trafikmängderna på Klockaregårdsvägen som flytten av idrottsplatsen och vårdcentralen har medfört. Bullerutredningen för Klockaregårdsvägen kan visserligen ha en upplysande funktion men medför inte att detaljplanen ska upphävas. Det buller som förekommer i Hjärup, inom ramen för de områden som påverkas av detaljplanen, når inte oacceptabla nivåer.

Klockaregårdsvägen utgör en uppsamlingsgata som leder ut till flera stora vägar så som Lommavägen och Gamla Lundavägen. Det är således inte den nu aktuella detaljplanen som medför att uppmätta bullernivåer ligger på gränsen till riktvärdena för ekvivalentnivå, utan Klockaregårdsvägens geografiska placering. Detaljplanen medför inte att bullernivåerna överskrids.

Länsstyrelsen ska enligt 12 kap. 1 § ÄPBL pröva kommunens beslut att anta en detaljplan och om det kan befaras att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion. Olycksrisk liksom hälsorisker på grund av buller eller olyckor på grund av ökad trafik, samt översvämningrisk på grund av bristande dagvattenhantering är sådana frågor som länsstyrelsen ska beakta vid sin prövning. Den 11 maj 2016 beslutade länsstyrelsen att inte överpröva den aktuella detaljplanen, vilket innebär att detaljplanen inte är olämplig på grund av de risker som angetts.

Dagvatten

Kommunen ansvarar för att dagvattenledningarna fungerar eftersom området är beläget inom ett kommunalt verksamhetsområde. Eventuella brister ska åtgärdas av kommunen när de uppkommer. Dagvattenutredningen visar att befintligt dagvattensystem har kapacitet att ta emot dagvatten från området så som det ser ut idag. Det saknas således skäl för kommunen att vidta ytterligare åtgärder.

MKB

En MKB har i det aktuella fallet inte varit nödvändig eftersom detaljplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan. Avsaknaden av en MKB innebär inte att underlaget för detaljplanen är otillräckligt. En utökning av antalet taleberättigade medför inte heller att kommunen skulle göra en annan avvägning mellan de allmänna och enskilda intressena inför antagandet av detaljplanen. Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Detta gäller särskilt den aktuella utbyggnationens lokalisering.

Generellt biotopskydd

Klagandena har anfört att området för detaljplanen omfattar generella biotopskyddsområden avseende pil- och lövträdsalléer. Sådana alléer är endast skyddade så som generella biotopskyddsområden under vissa angivna och särskilt preciserade förhållanden. När det gäller Pilalléer gäller skyddet enbart hamlade pilar i en rad som består av antingen minst fem träd med ett inbördes avstånd av högst 100 meter i en i övrigt öppen jordbruksmark eller invid en väg där marken mellan pilträden är plan eller upphöjd till en vall, eller minst tre träd, om vallen är väl utbildad, mer än 0,5 meter hög och två meter bred. Anledningen till att alla pilalléer inte är skyddade beror på att enstaka pilar inne i tätbebyggda områden inte utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter och dess skyddsvärldhet har således utsläckts av urbaniseringen.

Av länsstyrelsens tillsynsvägledning framgår bl.a. att alléer och pilevallar som är rent urbana omfattas inte av generellt biotopskydd, men ska vara skyddade genom reglering i detaljplan. Ensidig trädrad eller pilevallar som står i omedelbar anslutning till bebyggelse omfattas inte av generellt biotopskydd, såvida de inte omges av jordbruksmark på den andra sidan. Alléer och trädrader på golfbanor

omfattas av generellt biotopskydd, då omgivningen kan betraktas som såväl jordbruksmark som ett i övrigt öppet landskap. Alléer som från början planterats i samband med stadsutbyggnad, trädrader satta kring idrottsplatser eller nyplanterade pilar utefter cykelvägar i tätorten m.m. omfattas inte av generellt biotopskydd, såvida de inte har kontakt med odlingslandskapet. Planterade träd utefter grusgångar i parker eller på kyrkogårdar omfattas, inte av generellt biotopskydd, såvida de inte står i kanten ut mot jordbruksmark, eller ett annat öppet landskap.

De aktuella trädalléerna uppfyller inte kraven för att utgöra biotopskyddsområde och är således inte heller skyddade på denna grund. De träd som klagandena hänvisar till utgör inte hamlade pilar, utan popplar som inte har hamlats utan sågats ner för att de inte ska utgöra en säkerhetsrisk. Dessa träd omfattas inte av biotopskyddet. Pilarna ska dock behållas. Den omständigheten att tidigare detaljplan för området utvisat prickad mark där en del av träden står innebär inte att träden är särskilt skyddade. Den tidigare detaljplanen har enbart utvisat var byggnation får uppföras och som en konsekvens därav har övriga delar av detaljplaneområdet prickats. Vid en utbyggnad i dagsläget kommer träd att försvinna. För att skydda dessa måste man skriva in det i detaljplanen. Vid en kommande byggnation har man därtill ett bygglovsförfarande och ett marklovsförfarande. Då kommer man titta på hur byggnationen är förenlig med den detaljplan som finns men kommunens ambition är att träden ska finnas kvar.

Det är inte mark- och miljödomstolen som ska avgöra frågan om biotopskydd. Det är länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet för biotopskyddsområden och ska bedöma om huruvida träd faller inom biotopskyddet samt om dispens kan erhållas för avverkning eller annan åtgärd, varvid trädens syfte och skyddsvärde ska bedömas. Enligt ÄPBL är påverkan på biotopskydd inte en grund för länsstyrelsens ingripande i samband med planprocessen. Det finns alltså inget formellt hinder mot att anta en detaljplan som berör biotopskyddade delar. Efter det att detaljplanen har vunnit laga kraft kommer exploitörer att söka mark- och bygglov för erforderlig omfattning för de åtgärder som krävs för genomförandet av detaljplanen. Först vid denna prövning ska länsstyrelsen pröva om några krav ska uppställas för att skydda

eventuella träd som omfattas av biotopskydd. Det ska även framhållas att träd som omfattas av förordningen per automatik är skyddade mot skadlig åverkan, vilket också sanktioneras särskilt enligt miljöbalken. Kommunens beslut om antagande av detaljplanen skadar inte träden. Åverkan på ett träd sker först när markarbeten påbörjas eller träd avverkas. Det saknas således grund för att upphäva detaljplanen även om detaljplanen skulle omfatta ett område med biotopskydd. Detaljplanen utgör inget hinder mot att behålla ett flertal av de träd som klagandena avser. Flera av träden som klagandena pekar ut finns i anslutning till en parkeringsplats eller på ett grönområde. Samtliga träd är således inte anlagda intill en väg och i sista hand omfattas de inte heller vad ett biotopskydd.

Luftkvalitet

Kommunen är medlem i Skånes luftvårdsförbund och övervakar luftkvaliteten i kommunen. Partikelhalterna är så pass låga att inga uppföljande mätningar är nödvändiga inom den närmsta framtiden. Det saknas skäl att upphäva detaljplanen på grund av detta.

Barnperspektivet m.m.

Barnkonventionen utgör i och för sig ett av Sverige ratificerat internationellt avtal som bl.a. ska beaktas vid lagstiftningsarbete, men utgör däremot ingen nationell lagstiftning. Inte heller övriga vägledningar och riktlinjer som klagandena hänvisat till utgör rättsligt bindande dokument. Dessa utgör därmed inte grund för att upphäva detaljplanen.

Kommunen har dock haft barnens perspektiv i beaktande under framtagande av detaljplanen, vilket framgår av planbeskrivningen där övervägande gällande rekreation och lek samt närhet till lekplatser har gjorts. Hur stor friytan per barn inom skolområdet ska vara ska bedömas inom ramen för bygglov.

BF m.fl. anför vidare i huvudsak att ”Lex Staffanstorps” innebär att först 10 år efter att ärendet har vunnit laga kraft får ett område som markerats i detaljplan ändras via ny detaljplan eller översiktsplan. Kommunen får inte heller innan 10 år

har gått, påbörja beslutsprocessen om nytt samråd eller utställning för hela eller delar av ett detaljplaneområde i någon av kommunens alla nämnder.

Oavsett vilket beslut som mark- och miljödomstolen tar angående detaljplanen ska beslutet garantera att inga träd fälls inom området. Mark- och miljödomstolen ska även besluta om en straffavgift om 200 000 kronor för varje träd som fälls inom området utan att ett beslut vunnit laga kraft om att få fälla träd. De önskar även att länsstyrelsen kommer ut till detaljplaneområdet och gör en översyn av träden för att definiera vilka som klassas som skyddsvärda.

Enligt dagvattenutredningen har det antagits att det finns kapacitet att ta emot dagvatten från detaljplaneområdet. Från att konsultfirman gjort antaganden på grund av avsaknaden av material har kommunen gått till att säkerställa att området har kapacitet, vilket är allvarligt.

I frågan angående luftkvalitet har kommunen hänvisat till en förordning som inte gäller. Det har också visat sig att kommunen inte mäter någonting själva. Det förbund som de hänvisar till har inte mätt PM10 värden inom kommunen.

Kommunen har inte tagit hänsyn till barnkonventionen. Den är juridiskt bindande för Sverige trots att den frånträds gång på gång. Mark- och miljödomstolen bör tillrättvisa kommunen gällande detta. Som det ser ut just nu kommer barnkonventionen att bli svensk lag den 1 januari 2020. Det är därför högst rimligt att domstolarna redan nu dömer efter det som redan är juridiskt bindande. Barnen omnämns endast ett fåtal gånger under planprocessen, vilket leder till slutsatsen att ingen hänsyn överhuvudtaget har tagits till barnens rätt. Det vore dessutom positivt för kommande prövningar runtomkring i Sverige om mark- och miljödomstolen tar ett beslut för barnkonventionen, då dessa prövningar kommer att underlättas på grund av domens möjlighet att bli prejudicerande.

Gällande trafikutredningarna erkänner nu kommunen för första gången att det funnits olika mätningar. Utredningen 2014 grundas på trafikmätningen 2013 och

bygger alltså inte ett korrekt och fullständigt underlag. Med stöd av detta går det inte att lita på den information som kommunen gett. Det hade varit en styrka för kommunens trafikutredningar som genomförts om det endast varit mycket små avvikelser mellan de olika mätningarna. Sanningen är den att sidotrafiken ökar markant, det vill säga trafik som inte åter till och från sin egen fastighet. En viktig faktor är även vid vilken tidpunkt som trafikrörelserna sker. Det går att anta att den mesta sidotrafiken går till och från skolområdet och det är också rimligt att anta att bilrörelserna sammanfaller med skoltid. Det måste till verkliga mätningar, speciellt som de boende utefter Klockaregårdsvägen och Slättvägen har sina uteplatser utefter vägarna. Det finns satta riktvärden för att säkerställa att det inte blir olägenheter för personer som har fastigheter vid en bullerkälla. I den bullerutredning som har gjorts visar att riktvärden överskrids för boende öster om området. Dessa har alla sina uteplatser utefter vägen. Att påstå att bullret inte når oacceptabla nivåer är ett påstående som inte har med ansvarsfull argumentation att göra. Speciellt som bullerutredningen baseras på alldeles för lågt antal fordon samt enbart är en teoretisk beräkning.

Vid mark- och miljödomstolens syn på plats framkom att den park som kommunen anser ska ersätta de grönytor som nu tas bort i Hjärup, har lång tid kvar innan det kan kallas grönyta. Att det skulle bli en park blev klart 2012. Kommunens intentioner att ha klart parken inom en snar framtid existerar inte. Inte heller är kommunens argumentation om ersättningsytor för skolbarnen korrekt.

De aktuella träden är inte sådana att de är undantagna från biotopskyddet i enlighet med 8 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Enligt MÖD 2012:12 argumenterar över orden ”omedelbar anslutning till bebyggelse för att reda ut om klagandena i det målet skulle anses vara störda av träden. Träden ansågs inte störa, varför biotopen förblev skyddad. I det nu aktuella fallet finns det ingen närboende som anser sig vara störd av träden, varför antalet meter är ointressant, även om det är ett likvärdigt avstånd för de närmast placerade som i MÖD 2012:12. Faktum är att de som bor närmast träden är sakägare och önskar också att träden ska stå kvar. Det som istället gäller är om gällande detaljplan har beaktat biotopen på ett negativt

sätt för dess fortlevnad. Detta har inte skett, utan istället finns det markerat ett område som reglerar ”Mark som icke får bebyggas”. Enligt Naturvårdsverkets skrift ”Biotopskyddsområdet” måste kommunen söka dispens för att få fälla träd. Enligt gällande detaljplan omfattas träden av ”Mark som icke får bebyggas”, detta är juridiskt bindande. Att träden dessutom varit tvungna att skyddas genom text i detaljplanen, gäller inte. Det är inte heller rimligt att plantera träd på området för att sedan ta bort dessa igen, utan att ha en anledning såsom att bygga på platsen. Det prickade området är skyddade tills annat beslut är taget. En poppelallé är lika mycket värd som någon annan lövträdsallé, oavsett kommunens förringande. Biologisk mångfald är en av grundstenarna för ett levande samhälle och där varje art har sina egna specifika egenskaper. Att kommunen därför försöker nedvärdera poppelalléer som om lagen inte gällde för dessa, slår mot trädens invånare med smådjur och insekter. Att poppeln nyttjad som allé runt idrottsplatser m.m. är ingen slump då dess egenskaper som snabbväxande är väldigt positivt för att skapa skydd så som lä runt platserna. Eftersom förordningen hänvisar till lövträdsalléer är poppeln skyddad av miljöbalken.

Ordningen som kommunen föreslår är ett slag mot demokratin, då det är kommunen själva som ger mark- och bygglov. Först vid ett överklagande av dessa beslut blir länsstyrelsen involverad. Kommunen har redan mörkat för länsstyrelsen att det finns biotopskyddsområden inom området, varför det inte finns någon anledning att tro något annat än att de har för avsikt att fortsätta med detta. Länsstyrelsen kommer därför aldrig att ges chansen att pröva frågan såvida någon uppmärksammar att mark- och bygglov har lämnats och hinner överklaga. Det är därför av yttersta vikt att länsstyrelsen uppmärksammas på frågeställningen, som de tidigare har missar alternativt inte informerats om.

De 97 popplarna som stod som en allé norr om området var inte per automatik skyddade, utan kommunen sågade ner dessa 2012 utan lov. För att skydda träden bör det sättas en straffskala på träd som fälls utan lov och som baseras på Alnarpsmodellen. Miljöbalken tar inte ställning till allén är placerad runt en enskild väg eller allmän väg. Allén står därmed runt en väg. Det som kommunen anger som

parkeringsplats är en väg då den har en körbana. Dock finns det utefter körbanan utstickande parkeringsrutor. I städer är vanligtvis parkeringsrutorna riktade utefter vägen riktning, varför det då betraktas som väg för att ta sig till en parkeringsruta.

Kommunen har nu vidare erkänt att luftkvaliteten inte har utretts. De mäter inget själva, utan är istället medlem i Skånes luftvårdsförbund som gör teoretiska beräkningar som inte är fullständiga. Ett fel i beräkningen i utredningen utgår från att kommunen har identisk topografi över hela kommunen och att snittberäkning därför använts. Modellen tar alltså inte hänsyn till Hjärups specifika geografiska placering då orten är omgärdad av två motorvägar samt åkermark. Det geografiska området är helt platt utan att någon form av vindskydd finns då två av de största källorna för ökad partikelnivå är just trafik och jordbruk, är byn extra utsatt. Träd är därför viktiga för att hindra partikelspridning inom området. Då inga mätningar har gjorts gör PM10 och de endast känner till varningen som kommunen själva gjorde 2006, måste luftkvaliteten tas på allvar. Att ta ner träd inom Hjärup är därmed kontraproduktivt då det istället skulle planteras träd runt hela byn som en skyddsåtgärd.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har i målet hållit sammanträde och syn.

Formaliafrågor

Tillämpliga bestämmelser

Kommunstyrelsen i Staffantorps kommun beslutade den 31 maj 2010 att ge miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utarbeta en detaljplan för området Åttevägen i Hjärup. Den 27 april 2011 beslutade Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att ge stadsbyggnadskontoret i uppdrag att upprätta ett förslag till detaljplan för området. Arbetet med detaljplanen inleddes således före den 2 maj 2011, varför den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ska tillämpas i detta mål.

Avskrivning

EP har uppgett att hon avflyttat från sin fastighet och att hon därmed inte kommer att yttra sig vidare i målet. Domstolen avskriver därmed Elisabet Pegelows överklagande.

Avvisning

IF har inte överklagat kommunens beslut om att anta detaljplan länsstyrelsen. Eftersom redan kommunens beslut gick henne emot och då hon inte överklagade det beslutet till länsstyrelsen är hon inte nu först hos mark- och miljödomstolen överklaga kommunens beslut. IF överklagande ska därför avvisas.

Klagorätt

Mark- och miljödomstolen har endast att ta ställning till klagorätten för de som överklagat länsstyrelsens beslut. Domstolen kan således inte utvidga klagorätten till att beröra även andra på bl.a. Markvägen, på så sätt som klagandena anfört. Enligt 13 kap. 5 § ÄPBL får beslut att anta en detaljplan endast överklagas av den som senast under utställningen skriftligen har framfört synpunkter som inte blivit tillgodosedda. Enligt praxis har vidare ägare till fastigheter i nära grannskap, om de är särskilt berörda med hänsyn till arten och omfattningen av den aktuella åtgärden, ansetts ha klagorätt. Vidare anses även de som fått underrättelse om beslut att anta en detaljplan med besvärshänvisning ha rätt att överklaga ett planbeslut.

Mark- och miljödomstolen anser att AG, LeF, AF, BF samt IF är bosatta på ett sådant avstånd från detaljplaneområdet att de inte anses särskilt berörda. Av handlingarna i målet framgår inte heller att de fått en underrättelse om beslutet med medföljande besvärshänvisning i enlighet med 13 kap. 5 § ÄPBL (RÅ 1991 ref. 80). Vad de klagande anfört gällande respektive klagorätt föranleder ingen annan bedömning. Deras överklaganden avseende frågan om klagorätt ska således avslås.

HL har inte yttrat sig tidigare under planprocessen och har således inte rätt att överklaga beslutet att anta detaljplanen. Han överklagande avseende frågan om klagorätt ska således avslås.

Mark- och miljödomstolen anser vidare, i likhet med länsstyrelsen att och OT, EL och CL, Henrik Olsson samt CS ska tillerkännas klagorätt då de yttrat sig tidigare under planprocessen och bor i direkt närhet av planområdet. Domstolen anser även, i likhet med länsstyrelsen, att föreningen, LF, FN samt ÅT ska tillerkännas klagorätt då de yttrat sig tidigare under planprocessen samt anses särskilt berörda.

Mark- och miljödomstolens bedömning i sak

Prövningsramen

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten enligt 1 kap. 2 § ÄPBL. Detta innebär att kommunen själv, inom vida ramar, avgör hur marken ska disponeras och miljön utformas. Vid mark- och miljödomstolens prövning av ett ifrågasatt beslut om antagande av detaljplan har domstolen därför framförallt att bedöma om kommunen gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen eller motstående enskilda och allmänna intressen, eller om kommunen förfarit formellt felaktigt vid handläggningen av planärendet, vid prövningen av om antagande beslutet ska upphävas eller stå fast.

Mark- och miljödomstolens prövningsram omfattar således inte ställningstaganden till alternativa utformningar i form av bl.a. ”Lex Staffanstorp” eller upphävande av översiktsplanen. Domstolen har således inte heller att pröva förutsättningarna för straffavgift om 200 000 kronor per fällda träd som klagandena framställt. Yrkandet härom ska således avvisas.

Formell handläggning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Staffanstorps kommun (nämnden) beslutade den 17 december 2014, § 103, att anta en detaljplan för del av fastigheten XX m.fl. Under planprocessen var detaljplanen ute på samråd och utställning. Antagandebeslutet överklagades till länsstyrelsen, som upphävde detaljplanen med anledning av att den antagna detaljplanen, i den norra delen av planområdet, inte överensstämde med översiktsplanen samt att det med anledning av detta saknas delegationsmöjlighet i kommunens interna delegationsordning för nämnden att anta en sådan detaljplan. Den 15 juni 2015 antogs detaljplanen på nytt, denna gång av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges beslut överklagades till länsstyrelsen, som den 29 september 2015 upphävde detaljplanen med anledning av att det inte framgick av kungörelsen att detaljplanen strider mot översiktsplanen.

En ny planprocess inleddes från utställningsskedet och en ny utställning genomfördes den 14 december 2015 till den 18 januari 2016. Vid utställningen redovisades avvikelser från detaljplanen och en kungörelse infördes i Sydsvenskan den 13 december 2015. Den 25 april 2016 antog kommunfullmäktige detaljplanen, varefter länsstyrelsen den 11 maj 2016 beslutade att inte överpröva detaljplanen.

Översiktsplan och detaljplanens överensstämmande med översiktsplan

Den gällande översiktsplanen, antogs av kommunfullmäktige den 30 november 2009. Enligt fördjupningen över Hjärup framgår att den framtida användningen för området planeras till en varierad boendemiljö med 15-30 bostäder per hektar. Norra delen av planområdet omfattar dock befintlig parkmark som förväntas utvecklas. Enligt kommunen är skälet till att kvartersmarken fått en större ytutbredning än vad som anvisats på översiktsplanens markanvändningskarta att ytavgränsningen inte detaljstuderats i översiktsplanen. För att få en mer ändamålsenlig struktur och rimlig balans behövdes mer mark i norr. Enligt kommunen ska det gröna stråk som finns mellan den framtida bebyggelsen vid Åttevägen och Hjärupslundsskolan att finnas kvar.

Det föreligger inga hinder mot att anta en detaljplan som strider mot översiktsplanen så länge 5 kap. 24 och 26 §§ ÄPBL beaktas. Kommunen har efter länsstyrelsens upphävande av detaljplanen reviderat den och angett att detaljplanen i den norra delen strider mot översiktsplanen men att den inte strider mot några allmänna intressen som översiktsplanen pekar ut. Detaljplanen har efter revidering sedan varit föremål för utställning innan den antogs på nytt. Mark- och miljödomstolen anser att den formella brist som tidigare förelåg nu har avhjälpes. Någon väsentlig förändring inom planområdet eller i dess närmaste omgivning har inte i övrigt skett från tidigare förslag. En revidering av planförslaget enligt 5 kap. 27 § ÄPBL har skett, vilket föranleder en ny utställning men det föreligger inte någon skyldighet att hålla ett nytt samråd (RÅ 1999 not 71). Domstolen anser med beaktande av detta att kommunen har gjort vad som åligger den och att något formellt fel inte anses föreligga på så sätt som klagandena har anfört. Vidare har klagandena åberopat att 4 kap. ÄPBL ska tillämpas med anledning av ändringen av översiktplanen och att bl.a. utställningen skulle ha pågått i minst två månader. Någon ändring av översiktsplanen har dock inte gjorts på så sätt att 4 kap. ÄPBL blir tillämpligt i detta fall. Detaljplanen ska således inte upphävas på grund av en formell brist i ovan redovisat hänseende.

Samråd

Enligt 5 kap. 20 § ÄPBL ska kommunen, när program utarbetas och när förslag till detaljplan upprättas, samråda med länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten och kommuner som berörs av programmet eller förslaget. Sakägare och de bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs av programmet eller förslaget samt de myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av programmet eller förslaget skall beredas tillfälle till samråd.

Enligt 5 kap. 21 § ÄPBL är syftet med samråd att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan. Under samråden bör kommunen redovisa planeringsunderlag av betydelse samt de viktigaste följderna av förslaget. När det finns program eller miljökonsekvensbeskrivning, skall även dessa redovisas. Vid samråd om ett förslag till detaljplan skall motiven till förslaget redovisas.

Vidare ska de synpunkter som har framförts vid samråden samt kommentarer och förslag med anledning av synpunkterna redovisas i en gemensam samrådsredogörelse.

Omständigheten att fel veckodag angetts i kungörelsen inför samrådsmötet den 22 augusti 2013 utgör inte heller grund för att upphäva antagandet av detaljplanen. Även om felaktigheten med veckodag inte rättats förrän dagen innan samrådet på kommunens hemsida, stod det rätt datum i kungörelsen. Mark- och miljödomstolen anser att det är rimligt att anta att berörda personer på annat sätt kunnat få information om korrekt dag samt haft möjlighet att delta då den 22 augusti 2013 var en torsdag och inföll efter tisdagen. Bristen är därmed inte sådan att den föranleder ett upphävande av detaljplanen.

Sakägarkrets

Klagandena i målet har påpekat att det finns brister i handläggningen med anledning av den begränsade sakägarkrets som kommunen tillämpat. Fastighetsförteckningen, som enligt 5 kap. 19 § ÄPBL ska ingå när en detaljplan upprättas, ligger till grund för utsändandet av underrättelser om utställandet och antagandet av planförslaget och därigenom avgränsning av kretsen sakägare. Även om denna krets bör bestämmas med säkerhetsmarginal har denna förteckning ingen självständig rättsverkan när det gäller sakägarkretsens avgränsning. Om en fastighetsägare är berörd men inte upptagen i fastighetsförteckningen är denne inte avskuren från rätten att framföra invändningar mot planförslaget och inte heller förhindrad att överklaga planbeslutet. En bristfällig fastighetsförteckning utgör endast ett formellt hinder om bristerna varit så allvarliga att de har haft betydelse för utgången i planärendet (RÅ 2000 not. 169). Mark- och miljödomstolen anser inte att bristerna i fastighetsförteckningen är så pass allvarliga i det nu aktuella fallet att den med anledning av detta utgör grund för att upphäva detaljplanen. Domstolen noterar även att andra än de som stod med på sakägarförteckningen fått kännedom om det aktuella förslaget så att synpunkter kunnat lämnas inom föreskriven tid. Bristen har således saknat betydelse. Vad klagandena har anfört avseende detta föranleder ingen annan bedömning.

Utställning

Den nya planprocessen efter länsstyrelsens upphävande inleddes med en ny utställning. Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att detta inte utgör någon formell brist som ska leda till att beslutet att anta detaljplanen ska upphävas (RÅ 1999 not. 71).

Enligt 5 kap. 23 § ÄPBL ska kommunen ställa ut planförslaget under minst tre veckor, innan detaljplanen antas. Den som vill lämna synpunkter på förslaget ska göra detta under utställningstiden. Enligt 5 kap. 24 § ÄPBL ska kungörelse om utställningen anslås minst en vecka före utställningstiden. Kungörandet får dock ske senast den dag då utställningstiden, om denna bestämts till minst fyra veckor.

Den nu aktuella detaljplanen ställdes ut mellan den 14 december 2015 och 18 januari 2016, vilket är totalt fem veckor. Utställningen kungjordes den 13 december 2015. Mark- och miljödomstolen anser att det inte föreligger sådana brister att det finns skäl att upphäva detaljplanen mot bakgrund av detta.

Mark- och miljödomstolen anser sammanfattningsvis att det inte föreligger några formella brister som föranleder ett upphävande av detaljplanen. Domstolen övergår således att pröva klagandenas yrkanden i sak.

Generellt Biotopskyddsområde

Enligt bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår definitionen av en allé. Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande delen utgöras av vuxna träd.

Det är ostridigt i målet att de omstridda träden längs med Åttevägen är vuxna lövträd. Det är vidare frågan om fler än fem träd som planterats i en enkel rad längs med en väg. Den aktuella raden av träd får därmed anses uppfylla definitionen av en allé.

Frågan är vidare om allén ligger i omedelbar anslutning till bebyggelse och på så sätt inte omfattas av något generellt biotopskydd enligt 8 § samma förordning som ovan. Av lagstiftningen framgår ingen definition av begreppet omedelbar närhet till bebyggelse. I rättsfallet MÖD 2012:12 ansåg Mark- och miljööverdomstolen att en allé som stod ca 20-30 meter från närmaste bostadshus inte var placerad i omedelbar anslutning till bebyggelse. I förevarande fall är träden placerade längs med en väg som på ena sidan angränsar till ett bostadsområde och på andra sidan det planerade planområdet som idag utgörs av en idrottsplats. I detta fall är avståndet kortare än i ovan nämnda rättsfall och allén anses därmed vara placerad i omedelbar anslutning till bebyggelse. Undantaget i 8 § i nämnda förordning är således tillämpligt och allén utgör inte en sådan allé som faller in under det generella biotopskyddet.

Området omfattas enligt den nu gällande detaljplanen av mark som inte får bebyggas. Det framgår dock inte att allén skulle vara anledningen till att marken inte får bebyggas. Mark- och miljödomstolen anser i enlighet med 1 kap. 2 § och 2 kap. 1 § ÄPBL att markanvändningen är en kommunal angelägenhet och att planera mark- och vattenområden för det ändamål som området är mest lämpat för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Med beaktande av detta saknas det skäl för att upphäva detaljplanen med hänvisning till det generella biotopskyddet.

Allmänna och enskilda intressen

Vid prövningen av detaljplaner ska, enligt 1 kap 5 § ÄPBL, både allmänna och enskilda intressen beaktas. Mark- och miljödomstolen anser att kommunen gjort en rimlig avvägning mellan det allmänna intresset och de enskildas intresse. En avsaknad av en barnkonsekvensanalys föranleder inte grund för att upphäva detaljplanen. Viss hänsyn till barnperspektivet har beaktats med hänvisning till parkområdet i den norra delen av planområdet rekommenderas för sport och lek. Hänvisning har också gjorts till andra platser för lek utanför planområdet.

MKB och annan utredning

En MKB ska enligt 5 kap. 18 § ÄPBL finnas om detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning och anser att detaljplanen innebär en förhållandevis begränsad exploatering och att planen således inte innebär någon betydande miljöpåverkan på så sätt att den omfattas av kravet att upprätta en MKB. Avsaknaden av en MKB utgör således inte grund för att upphäva detaljplanen.

Klagandena i målet har vidare framfört att det finns brister i de övriga utredningar som tagits fram under planprocessen. Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att det saknas anledning att anta att en mer fördjupade och mer aktuell utredning gällande buller och trafik skulle leda till någon annan slutsats än att tillskottet av trafik och buller är så pass begränsat i förhållande till vägens kapacitet. Inte heller avsaknaden av en platsspecifik luftutredning utgör grund för upphävande av detaljplanen eftersom exploateringen är så begränsad att det inte finns anledning att ifrågasätta kommunens bedömning att gällande miljökvalitetsnormer inte kommer att överskridas. Det saknas vidare anledning att ifrågasätta den dagvattenutredning som genomförts. Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att detaljplanen ger utrymme för en tillfredsställande fördröjning av dagvattnet inom planområdet så att ökade risker för översvämningar inte ska behöva uppstå. Domstolen anser med beaktande av vad som framkommit i målet att den föreslagna bebyggelsen är lokaliserad till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa, säkerhet och trafik i enlighet med 2 kap. 3 § ÄPBL.

Sammanfattande bedömning

Mark- och miljödomstolen anser att kommunen har handlat i enlighet med kommunens självbestämmanderätt. Det föreligger inga formella brister vid framtagandet av detaljplanen på så sätt att de utgör skäl för att upphäva detaljplanen.

Detaljplanen innebär vidare inte heller i övrigt någon betydande olägenhet för närboende utanför detaljplaneområdet, inte heller utgör buller under byggtiden en sådan betydande olägenhet avses i ÄPBL. Vad de klagande i övrigt anfört föranleder ingen annan bedömning.

Överklagandena ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 20 juli 2018.

Marie Gerrevall

Kent Svensson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson. Föredragande i målet har varit beredningsjuristerna Martin Nyberg och Anna Fridh.